Dragoș Protopopescu, tamponul electoral dintre Iuliu Maniu și Legiune

de
Florian Saiu | 30 Noi 2022 • 07:30

Pe 17 octombrie 1892 s-a născut la Călărași anglistul și scriitorul Dragoș Protopopescu, care s-a sinucis, pe 26 noiembrie 1948, prin zdrobirea voluntară a capului cu un lift lăsat să cadă de

Sinuciderea era urmarea panicii resimțite după epurarea din învățământ, iar motivele reprimării - legate de angajamentele legionare din anii ’30, când mediase pactul de neagresiune electorală dintre Iuliu Maniu și Legiune, fiind arestat pentru implicarea în asasinarea premierului I.G. Duca.

Personaj uitat astăzi, Dragoș Protopopescu, profesor la Facultatea de Litere și Filosofie din București, scriitor, critic literar și poet, a fost (și) primul anglist de top de la noi, intelectual de frunte al interbelicului. Fiu al unui dascăl de latină, Constantin Popescu, și al Octaviei Blebea, Dragoș a urmat cursurile liceului „Sfântul Sava” din Capitală, studii de filologie la universitatea din același oraș, încununate de un doctorat validat la Paris și la Londra. În 1924, devenea doctor în filologie engleză la Sorbona, sub îndrumarea reputatului anglist Louis François Cazamian. Revenit în țară un an mai târziu, Dragoș Protopopescu activa ca profesor la Universitatea din Cernăuți și ca director al Teatrului din cel mai mare oraș al Basarabiei. N-a făcut mulți purici peste Prut, preferând o catedră la Universitatea din București, unde a predat, între altele, cursuri

închis la Jilava (fiind eliberat după câteva luni, la intervenția lui Nicolae Titulescu).

Terorizat și de Mișcare, și de comuniști

„«Fortul 13», romanul politico-parodic din 1936 rezultat din experiența detenției din 1934, a fost apropiat de comentatori de E.B. White și James Thurber. La fel și cele două volume ulterioare din «Tigrii», aparținând aceluiași ciclu epic. Perspectiva e, nota bene!, ironică la adresa fanatismului Mișcării, și aparține unui «condamnat din eroare»”, aprecia criticul și istoricul literar Paul Cernat în prologul unui crochiu închinat filosofului din Călărași. „De altfel - specula mai departe profesorul Cernat -, spaima care

a «dezertării» mai vechi din Mișcare”. Cu alte cuvinte, profesorul n-a fost un fanatic, un alienat religios și politic, ci cel mult un exaltat oportunist. „Aproape nimic din adeziunile politice nu răzbate în prelegerile de anglistică (dimpotrivă), colaborările sale eseistice fiind, toate, la presa ostilă extremei drepte (și favorabile Occidentului anglo-francez). Doar articolele din presa cotidiană combăteau în favoarea Legiunii”, sesiza Cernat.

„Cel mai valoros anglist român al epocii”

Dar să facem loc în continuare comentariilor criticului literar: „Primul roman, «Condamnații la castitate» (1933), e o incizie autenticistă în mentalitatea purist-fanatică a propriei generații, iar volumul de schițe «Iarmarocul metehnelor» (1932) combină

marcat de trauma pierderii în război a fratelui) și «Zvon de pretutindeni» (1921), în linia direcției neoclasice și a neolatinismului simbolist de la revista «Vieața nouă» a lui Ovid Densușianu (cu Densușianu, Dragoș Protopopescu și-a făcut și licența despre stilul lui Dimitrie Cantemir)”. Mai mult: „Pasiunea pentru literatura britanică s-a manifestat înainte de război, prin publicarea primei traduceri autohtone din G.B. Shaw, iar activitatea din deceniile următoare îl impune drept cel mai valoros anglist român al epocii”.

Promotor al versurilor lui Ezra Pound

Cazamian și publicată în același an în Franța și România, Dragoș Protopopescu trimitea pentru „Viața Românească” un serial cu „Scrisori din Londra” despre noua literatură britanică. „Neolatinismul magistrului Densușianu transpare în volumul «Valoarea latină a culturii engleze” (1923), iar opțiunea neoclasică a aceluiași se manifestă în ostilitatea discipolului la adresa literaturii romantice (vezi «Romantismul englez», 1932) și în receptarea drastică a literaturii moderniste britanice”, mai evidenția istoricul literar Paul Cernat. Printre ultimele acuarele: „Universitar la Cernăuți, apoi la București, Protopopescu a scris nu doar despre literatura engleză medievală și clasică (pe care le aprofundase exemplar), ci și despre literatura tinerilor Ezra Pound, Robert Graves, T.S. Eliot, W.H. Auden, Dylan Thomas ș.a.”.

Ce vizionar!

„«Caracterul de rasă al literaturii engleze» (1923, influențat de psihologia lui Wilhelm Wundt) și, mai ales, «Pagini engleze» (1925) - conchidea Paul Cernat - , vădesc un comentator expert, trecut prin comparatism

(1936), urmat de cursurile din anii ’40 despre romanul englez și Shakespeare, unde aprofundează ideea colonialismului maritim al Marii Britanii ca avatar modern al terestrului Imperiu Roman (cu engleza ca nouă lingua franca)”. Un vizionar! „Traducător din dramaturgia engleză clasică și modernă, Dragoș Protopopescu a dat și o incitantă «Gramatică vie» a limbii engleze. Fără a-i scuza rătăcirile politice, savantul rămâne un reper”.

Tartor la „Buna Vestire”

Înființat în 1937 de Mihail Manoilescu, „Buna Vestire”, „ziar liber de luptă și doctrină românească”, a fost una dintre principalele tribune de la care Dragoș Protopopescu a criticat dur politica regelui Carol al II-lea, care a și interzis apariția acestei publicații odată cu instaurarea dictaturii regale. Retipărit începând cu 7 septembrie 1940, data instalării la putere a Statului Naţional Legionar, ziarul a fost din nou oprit de la publicare odată cu lovitura de stat a generalului Ion Antonescu. De remarcat că în primii trei ani de funcționare a oficiosului

Vlădescu. Practic, cei doi tăiau și spânzurau în redacție, tot ei hotărând și ce texte meritau să vadă lumina tiparului. În acea perioadă, prim-redactor era Mihail Polihroniade, iar secretar de redacție, Valeriu Cârdu.

Condeie de seamă: Noica, Eliade, Radu Gyr

Începând cu anul 1940 ziarul a fost condus de Grigore Manoilescu (director), Constantin Noica (prim-redactor) și Valeriu Olaniuc (secretar de redacţie). În timpul Statului Național Legionar a existat și un supliment săptămânal „Buna Vestire de Duminică”. Între colaboratorii „Bunei Vestiri” s-au numărat Mircea Eliade, Virgil Rădulescu, Nicolae Totu, Al. Cristian-Tell, Alexandru Constant, Aron Cotruș, Radu Gyr, g-ral C. Dona, Ion Găvănescul, Ion Chinezu, Dumitru Cuclin, Alexandru Randa etc

››› Vezi galeria foto ‹‹‹

Decapitat de lift

Exclus din viața universitară de bolșevici (ultimul curs predat a fost „Gramatica vie a limbii engleze”, între 15 ianuarie și 1 iunie 1947), terorizat atât de spectrul răzbunării legionare, cât și de persecuția comunistă (care s-a și împlinit), Dragoș Protopopescu și-a pus capăt vieții într-un mod șocant. „Din holul Facultăţii de Litere a Universităţii din București, a pornit, spre ultimul etaj, liftul din dreapta, dinspre amfiteatrul Odobescu. Profesorul Protopopescu a apăsat pe butonul de apel și, căţărându-se pe grilajul de protecţie, și-a pus capul în calea liftului imens care venea în jos. A murit cu baza craniului sfărâmată”, rememora regretatul anglist și critic literar Dan Grigorescu. După moartea profesorului, dactilogramele traducerilor sale au dispărut. Prin hazard, s-a

comunismului, numele lui Dragoș Protopopescu, cel mai de seamă anglist al perioadei interbelice, a fost șters din memoria colectivă a noilor generaţii.

Însurat de trei ori

Dragoș Protopopescu n-a fost un bărbat împlinit în dragoste, și asta în ciuda faptului că și-a încercat de mai multe ori norocul. A fost căsătorit de trei ori, prima dată cu Marioara Aldea, apoi cu Alice Bădescu, iar între 1937 și 1939 cu Lia Romașcu.

74 de ani s-au împlinit pe 26 noiembrie 2022 de la sinuciderea celui mai important anglist român, Dragoș Protopopescu

„Pasiunea pentru literatura britanică s-a manifestat înainte de război, prin publicarea primei traduceri autohtone din G.B. Shaw, iar activitatea din deceniile următoare îl impune drept cel mai valoros anglist român al epocii”, Paul Cernat, critic literar

„Legionarul e un om care face istorie cu ajutorul religios al morții. A fi legionar

„Fără a-i scuza rătăcirile politice, savantul Dragoș Protopopescu rămâne un reper”, Paul Cernat, critic literar

„Tălmăcirea creaţiei lui Shakespeare trebuia să încununeze întreaga lui activitate literară, căci în plămădirea ei își dădeau întâlnire atât admirabilul exeget, erudit și istoric literar, cât și poetul și filozoful care alcătuiau, laolaltă, personalitatea complexă a lui Dragoș Protopopescu”, Mircea Eliade

Subiecte în articol: dragos protopopescu sinucidere iuliu maniu

WEBCAM LIVE ROMÂNIA

ciudat care se petrece în California o dată la câțiva ani. Care este explicația din spatele imaginilor spectaculoase

soldații ruși care luptă în Ucraina. „Băieții sunt deosebit de «fericiți» de o astfel de veste”

burgeri din cartofi și cașcaval. Alternativa perfectă pentru înlocuirea cărnii

ANTENA 3

Capcana întinsă de Rusia pentru România și Polonia. Omul lui Putin oferă teritorii din Ucraina, după discuția cu Trump

ANTENA 3

Băiețelul lui Elon Musk i-a spus lui Donald Trump, în Biroul Oval: „Tu nu ești președintele, taci din gură”. Imaginile s-au viralizat

ANTENA 3

Klaus Iohannis va primi doar „un apartament într-o vilă de protocol” din București. Anunțul făcut de Marcel Ciolacu

ANTENA 1

După 14 ani, Jo revine pe scena X Factor, duminica aceasta, de la ora 20.00

STIRILEKANALD.RO

Cum s-a petrecut, de fapt, tragedia din Mureș? Surioarele de 2 și 3 ani, care au căzut în apa înghețată a unui bazin de acumulare, au murit la spital

PRESSALERT.RO

SCANDALOS Incompetența administrației Fritz a dus la pierderea unei finanțări europene de patru milioane de euro pentru Spitalul de Copii „Louis Țurcanu” UPDATE

WEBCAM LIVE ROMÂNIA

